

Opravdu mobilní operátoři zakopali válečnou sekeru?

LUCIE BÁNYAIOVÁ

ADVOKÁTKA, ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ BÁNYAIOVÁ VOŽEHOVÁ, S.R.O.

V poslední době se v tisku množí články, které obsahují kritiku postupů mobilních operátorů v ČR. Autoři těchto textů volají po jejich potrestání a zvýšení či zefektivnění dohledu nad činností mobilních operátorů. Podobná kritika zazněla rovněž z úst některých panelistů, účastníků se Svatomartinské konference 2012, pořádané Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže („ÚOHS“).

Z podobných východisek vzešel poslanecký návrh novely zákona o elektronických komunikacích¹. Posledním článkem, který jsem v této oblasti zaznamenala, je příspěvek v minulém čísle Antitrustu².

Kritici tvrdí, že trh mobilní telefonie v České republice funguje na principu tacitní koluze a uvádějí nerůznější příklady, na kterých demonstrují koordinaci chování jednotlivých mobilních operátorů, jejich nevstřícný přístup k zákazníkům a narušení hospodářské soutěže. Mnozí z nich zastávají názor, že služby mobilních operátorů jsou předraženy a nedostatečně technologicky vyvinuté. Spásu spatřují ve vstupu dalšího síťového operátora či virtuálních mobilních operátorů, případně v podpoře šedých operátorů.

Na dalších rádcích si dovoluji s některými z těchto tvrzení a závěrů nesouhlasit.

Východiskem je definice tacitní koluze. Tacitní koluzí je myšlena taková forma kolektivní dominance, kdy příslušné subjekty neuzavírají formální či neformální dohodu o společném postupu, ale kdy postupují společně shodně způsobem, který je nevýhodný pro jejich zákazníky. Zúčastněné subjekty jsou si tohoto společného postupu vědomy, přičemž důvody pro něj jsou dány existencí společného zájmu. Jinými slovy, pro zúčastněné subjekty je ekonomicky dlouhodobě výhodnější chovat se společně způsobem nevýhodným pro jejich zákazníky, než mezi sebou soutěžit. Podmínkou takového postupu je vysoká transparentnost daného relevantního trhu umožňující, aby se zúčastnění mohli navzájem kontrolovat.

Prospěšná spolupráce operátorů

Je pravdou, že spolupráce operátorů v mnoha ohledech skutečně probíhá. Nicméně, lze říci, že v mnohém to je spolupráce dovolená, potřebná, pro spotřebitele přínosná a z hlediska zajištění funkčnosti

komunikačních služeb nezbytná. Například, propojovací smlouvy jsou platnou právní úpravou požadovanou formou spolupráce mobilních operátorů, která zajišťuje vzájemnou „dovolatelnost“ zákazníků napříč mobilními sítěmi provozovanými jednotlivými operátory.

Další formou spolupráce, která má zejména na evropské úrovni jednoznačně rostoucí tendenci, je spolupráce mezi mobilními operátory v oblasti sdílení sítí. Tato forma spolupráce vytváří předpoklady pro to, aby mohli zákazníci mobilních operátorů profitovat z lepšího a především rychleji vybudovaného pokrytí a následně tak z rychlejšího přístupu k nejnovějším službám. Spolupráce v této oblasti přináší mnohá pozitiva pro koncové zákazníky, která vyváží potenciální negativní dopady na hospodářskou soutěž, pokud lze nějaké identifikovat. Sdílení sítí je dnes běžný celoevropský fenomén a pozitiva takových projektů reflektovala rovněž Komise, která v době před platností Nařízení 1/2003 běžně na takové projekty udělovala individuální výjimky z obecného zákazu dohod obsaženého v tehdejšímu článku 81 Smlouvy o ES (nyní 101 SFEU)³.

S ohledem na předchozí aktivitu ÚOHS však lze poměrně bezpečně říci, že činnost a případná spolupráce operátorů je ÚOHS monitorována, a to pečlivě. Pokud jejich jednání překročí zákonnou mez, přestane být prospěšná a naplní znaky protisoutěžního jednání, je trestána⁴.

Objektivní omezení trhu mobilní telefonie

Lze souhlasit s tím, že soutěž v rámci mobilní telefonie je omezena, ovšem je omezena vnějšími faktory, nikoliv jednáním jednotlivých operátorů. Počet hráčů na trhu zcela jistě omezují vysoké investice, které je třeba vložit do podnikání v této oblasti. Kromě korekce soutěžními předpisy je pak samotné fungování mobilních operátorů korigováno rovněž dalšími předpisy správního práva, zejména zákonem č. 259/2010 Sb., o elektronických komunikacích. Činnost mobilních operátorů také ve značné míře usměrňuje a limituje ČTÚ a EK (v rámci svěřených pravomocí). Samozřejmě, v neposlední řadě činnost a služby mobilních operátorů jsou po technické stránce nezbytně definovány rozsahem k využití poskytnutých frekvenčních pásem a jejich technickými možnostmi. To vše soutěž na trhu mobilní telefonie přirozeně kvalifikuje, určuje jí hranice a z technického hlediska připodobňuje nabídku služeb jednotlivých mobilních operátorů.

¹ Návrh poslanců J. Husáka, L. Bubeníkové, V. Cempírka, J. Ečka, F. Laudáta a P. Lukši na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, který byl rozeslán poslancům jako tisk 836 dne 26. 10. 2012. Vláda k návrhu zaujala na svém jednání dne 28. listopadu 2012 zdrženlivé stanovisko.

² PELIKÁN, R. Mobilní telefonie v ČR z pohledu práva hospodářské soutěže. *Antitrust*, 3/2012, s. 94.

³ Viz např. rozhodnutí Komise z 30. 4. 2003 č. COMP/38.370 – O2 UK Limited/T-Mobile UK Limited nebo rozhodnutí Komise ze dne 16. 7. 2003 č. COMP/38.369 T-Mobile Deutschland/O2 Germany.

⁴ Viz dřívější rozhodnutí ÚOHS sp.zn. prvoinstančního řízení S 164/03, S 019/01 či S 018/01. V návaznosti na následný soudní přezkum tato rozhodnutí nejsou v právní moci, nicméně svědčí o tom, ÚOHS excesy při spolupráci v rámci propojování sítí monitoruje a případně trestá.

Jednání mobilních operátorů

Jelikož mají mobilní operátoři stejné technické možnosti, stejná východiska, trh je transparentní a umožňuje přechod zákazníka od jednoho operátora k druhému bez velkých překážek (např. možnost zachování čísla při změně operátora), jsou mobilní operátoři nuceni velmi těžce bojovat o každého zákazníka a vylepšovat své služby a nabídky zákazníkům. Tato vylepšení a nabídky se mohou jen sotva odlišovat svými technickými parametry a konkurenční boj o zákazníka probíhá ve značné míře na úrovni obchodní. Tento konkurenční boj jednotlivých operátorů se projevuje v mnoha ohledech.

Všichni jsme neustále bombardováni nejrůznějšími nabídkami, akcemi a bonusy, kterými jsou nám nabízeny nerůznější produkty a služby mobilních operátorů. Nabídky mobilních operátorů nám jsou prezentovány prostřednictvím všech dostupných medií, všech sdělovacích prostředků. Předpokládám, že tyto reklamní kampaně jsou velmi nákladné. Pochybuji, že náklady na masivní kampaně a propagaci by každý z operátorů vynakládal, pokud by ve skutečnosti nemusel bojovat o zákazníka a mohl se spolehnout na dohodu či koordinaci se svými konkurenty.

Reklamou se nikdy nezavděčíte všem, některé reklamy se huře chápou, a některé se také mohou nevhodně (nekalosoutěžně) dotýkat konkurenčního operátora. Jistě si v této souvislosti všichni vzpomenou, jak Vodafone v roce 2006 v rámci své předvánoční kampaně nasadil ostatním dvěma operátorům parohy. Z vyjádření tehdejšího mluvčího Vodafonu vyplývá, že cílem kampaně bylo upozornit veřejnost na fakt, že konkurence využívá různých marketingových triků k tomu, aby přilákala nové zákazníky.⁵ Zbývající mobilní operátoři se proti této agresi úspěšně bránili, parohy po několika dnech zmizely a soud uložil Vodafonu mimo jiné povinnost zaplatit T-Mobile náhradu nemajetkové újmy ve výši 5 milionů Kč.⁶ Ať byl deklarovaný záměr Vodafonu sebečistší, s ohledem na pravomocné rozsudky českých soudů je jisté, že jeho jednání ve vztahu k ostatním mobilním operátorům bylo daleko za hranicí legalnosti. Skutečně rekordní výše přiměřeného zadostiučinění, které bylo navíc přiznáno za jednání trvající pouze pár dní, dokládá, jak moc za hranicemi objektivně chápané vhodnosti a morálky v daném odvětví toto jednání bylo. Rovněž tento případ potvrzuje, že mezi operátory žádná nepsaná dohoda či koordinace nepanuje. Naopak, je patrné, že při boji o zákazníky jsou někteří z nich ochotni zajít daleko za hranici přijatelnosti a legality.

Dalším případem, který ilustruje konkurenční realitu na trhu mobilní telefonie, je spor T-Mobile a Telefonica týkající se plateb za propojení sítě. ČTÚ svých rozhodnutím uložil Telefonice povinnost zaplatit T-Mobile 898.602.196,19 Kč spolu s příslušenstvím.⁷ Toto rozhodnutí ČTÚ bylo napadeno několika správními žalobami a vleklý spor byl ukončen narovnáním, ovšem až v době, kdy celková dlužná částka včetně příslušenství činila téměř 2 miliardy Kč.

Konečně, domněnku o údajné tacitní koluzi mezi operátory by bylo možné vyvrátit také poukazem na další řízení, která mezi sebou operátoři vedli. Jde o follow-on žaloby na náhradu škody způsobené protisoutěžním jednáním⁸, přičemž, alespoň podle veřejně dostupných informací, to jsou první a zároveň stále poměrně

ojedinelé žaloby tohoto druhu v České republice. Pochybuji, že by kdokoliv chtěl být průkopníkem v oblasti soukromoprávního vymáhání soutěžního práva, projít si fakticky, časově, finančně i jinak náročným martyriem prokazování vzniku škody a její výše před soudem, pokud by to měl činit jen tak, „na oko“, aby vzbudil dojem konkurenčního boje.

Domnívám se, že z výše uvedeného lze uzavřít, že konkurenční boj jednotlivých operátorů o zákazníka je skutečný, a nelze usuzovat na to, že se nacházejí ve stavu tacitní koluze.

Příklady uváděné v minulém čísle Antitrustu

Lze tvrdit, že zákazník je díky víceletým automaticky se obnovujícím smlouvám rukojmím v rukou operátora, nemá možnost se svobodně rozhodnout a změnit sjednanou službu? Chápeme-li spotřebitele jako osobu, slovy Soudního dvora EU, „jejíž inteligence není na pokraji demence a která je schopna se samostatně rozhodovat na základě relevantních informací“⁹, pak odpověď na tuto otázku zní „nikoliv“.

Jak jsem již výše podotkla, nabídkami jednotlivých operátorů jsme atakováni doslova na každém kroku. Za takové situace na trhu musí být všem spotřebitelům jasné, že mají možnost operátora změnit, že mohou existovat případně výhodnější tarify a jakýkoliv obchodní zástupce kteréhokoliv z operátorů si vybere, mu bude se vším ostatním více než nápomocen. O to víc by to pak mělo platit pro zákazníky – podnikatele. To, že zákazník na danou situaci ne reaguje nebo žádnou změnu neinicuje, nelze přičítat k tíži daného operátora. Bez ohledu na to je třeba říci, že není vůbec jasné, jak by mohl tento fakt jakkoliv potvrzovat údajnou koordinaci a spolupráci operátorů.

Dalším uváděným příkladem je zvýhodňování služby volání do vlastní sítě či její poskytování zdarma. Mobilní operátoři se tak snaží získat a udržet každého zákazníka a jsou ochotni nabízet část svých služeb zdarma. Jak by toto naznačovalo spolupráci mezi operátory nad míru povolenou zákonem je otázkou a otázkou také je, jak tím trpí koncový zákazník, který za část jím uskutečněných hovorů neplatí.

Často pranýřované jsou také slevy z ceníkové ceny nabízené mobilními operátory, zejména v případech, kdy je cena nabízena za účelem udržení zákazníka. Zákazníci, spotřebitelé i podnikatelé, si tedy mohou na trhu služeb vybírat z několika poskytovatelů, mohou si dovolit požadovat slevy z ceníkových cen a poskytovatelé služeb jejich požadavkům většinou vyhoví. To je jen další známka toho, že soutěž v daném odvětví funguje, že mobilní operátoři se nemožou spoléhat na vzájemnou dohodu či koordinaci přístupu k zákazníkům, neohlízejí se jeden na druhého, chovají se na sobě nezávisle a vzájemně se předhánějí ve svých nabídkách a snaze udržet a získat zákazníky. Ani jeden z mobilních operátorů si nemůže dovolit ignorovat požadavky svých zákazníků či potenciálních zákazníků, protože by o ně přišel, resp. je nezískal. Chápeme-li spotřebitele v duchu rozhodnutí Soudního dvora EU, musí si být spotřebitel, resp. každý zákazník, této své síly vědom.

Z uvedeného vyplývá, že ani dříve zmiňované příklady, kterými byla dokládána tacitní koluze mezi mobilními operátory a z toho plynoucí nadhodnocené ceny jejich služeb nic takového neprokazují. V této souvislosti si dovoluji připomenout, že pokud bylo jednání směřující k udržení zákazníků či jejich politika vůči zákazníkům v minulosti shledáno jako protiprávní, bylo to ze zcela jiných důvo-

⁵ Viz např. http://mobil.idnes.cz/vodafone-nasazuje-konkurenci-parohy-uz-i-na-telefonni-budky-pl3-/mobilni-operatori.aspx?c=A061204_154040_mob_operatori_hro.

⁶ Rozhodnutí Nejvyššího soudu, kterým byla tato náhrada nemajetkové újmy potvrzena, sp.zn. 23 Cdo 3704/2011.

⁷ Rozhodnutím ČTÚ č.j. 024956/2002/Dvo/H3 ze dne 27. 8. 2003.

⁸ Rozhodnutí Vrchního soudu v Praze sp.zn. 3 Cmo 408/2008 rozhodnutí Vrchního soudu v Praze pod sp. zn. 3Cmo 207/2012.

⁹ Rozsudek č. Evropského soudního dvora C-315/92. Vnímání běžného spotřebitele českými soudy je podobná a vychází z tohoto stanoviska, viz. např. rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 32 Odo 229/2006.

dů než údajná koordinace operátorů. ÚOHS pak v těchto věcech jednal, takové chování korigoval a narušitele soutěže trestal¹⁰.

Vstup dalších operátorů

Kritici stávající situace na trhu mobilní telefonie často spatřují řešení ve vstupu nového operátora na trh, případně ve vstupu virtuálních mobilních operátorů do České republiky a v podpoře tzv. šedých operátorů. Je vůbec otázkou, zda počet operátorů může mít vliv na cenu služeb mobilní telefonie. Z průzkumů, které činila Komise a organizace Research and Markets vyplývá, že tomu tak nemusí být, tedy že nelze vystopovat souvislost mezi počtem operátorů a cenou služeb mobilní telefonie v dané zemi¹¹.

Jistě, vstup dalšího operátora asi není u stávajících operátorů ničím, co by radostně vítali. Ovšem, asi sotva najdete někoho, koho by vstup dalšího konkurenta na jeho trh potěšil. Z toho však nelze automaticky dovozovat, že by mobilní operátoři protiprávními kroky bránili dalším hráčům ve vstupu na trh mobilní telefonie.

Nový operátor

Posledním případem vstupu dalšího operátora na trh v České republice bylo zahájení provozu mobilní sítě U:Fon provozované společností MobilKom. Nelze tvrdit, že U:fon neměl možnost situaci na trhu změnit. Stejně tak jako kdysi Oskar (nyní Vodafone), U:fon měl a má možnost se vypracovat, zajistit si svou zákaznickou základnu a stát se rovnocenným protihráčem zbývajících tří mobilních operátorů. To, že se mu start příliš nezdařil a byl nedávno prodán v rámci insolvenčního řízení, nelze přičítat ostatním operátorům a jejich údajné koluzi. Faktorů stojících za dosavadním neúspěchem U:fon, může být nespočet. Mezi tyto faktory nepochybně patří i to, že budování mobilních sítí a poskytování mobilních služeb je objektivně podnikáním, které vyžaduje vysokou míru odborných znalostí a zkušeností a s tím úzce souvisí fakt, že U:fon provozoval síť v pásmu 420 MHz, pro které nebylo možno využívat standardně nabízené telefony a musel si tedy zajistit výrobu a dodávku pro veřejnost dostatečně atraktivních vlastních přístrojů.

Další operátor může na trh v České republice vstoupit také v návaznosti na historicky největší aukci frekvenčních pásem v České republice vyhlášenou ČTÚ, která právě vrcholí. Cílem aukce nebylo jistě jen přilákat dalšího možného operátora do České republiky, ale zejména také přidělit další frekvence na vybudování a provoz vysokorychlostních sítí tzv. 4 generace (LTE).

Podmínky aukce ČTÚ nastavil tak, aby stávající operátoři nemohli „vysoutěžít“ vše a další operátor měl možnost získat nové

¹⁰ Např. řízení před ÚOHS v prvním stupni sp.zn. S 001/03. Z informací poskytnutých ÚOHS vyplývá, že Telefónica je jedním ze subjektů často trestaných za porušení soutěžních předpisů (dokonce v roce 2005 byl Telefónica věnován samostatný informační list ÚOHS) a zároveň se umísťuje na předních příčkách co do výše pokuty – viz. např. <http://www.compet.cz/informacni-centrum/informacni-listy/2005/> a <http://www.compet.cz/informacni-centrum/statistiky/prehled-nejvysich-pokut-hs/>.

¹¹ Jde o publikaci Global MVNO outlook:2010-15 zpracovanou agenturou Research and Markets, odkaz lze najít na <http://www.researchandmarkets.com/reports/1396686/>, a Digital agenda scoreboard 2011 – European Commission k nalezení např. na <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/scoreboard/broadband-telecom-market-regulation-3>. Například v Belgii, Francii, Holandsku nebo Německu je operátorů včetně těch virtuálních mezi 25 a 35. Cena za minutu volání je však v těchto zemích o dost vyšší než v ČR, pohybuje se mezi cca 0,12 a 0,20 Eur za minutu, přitom v ČR je průměrná cena volání za minutu ve výši 0,1 Eur. Naopak, v Rakousku, Finsku, Dánsku a Švédsku je operátorů méně, cca mezi 2 až 7 a cena volání za jednu minutu je nižší než v ČR.

frekvence tak, aby mohl provozovat plnohodnotnou mobilní síť. Jakékoliv jednání, které by směřovalo k manipulaci s aukcí a k omezení kteréhokoliv z účastníků aukce v jeho účasti na aukci je zakázáno a vedlo by k vyloučení z aukce. To je pro účel zajištění objektivní soutěže a možnosti vstupu dalšího operátora dostačující.

Úplné vyloučení stávajících operátorů z aukce by bylo nadbytečné a nevhodné. Jak se ukázalo, ČTÚ by takovým krokem býval zmařil celý princip aukce, jelikož do aukce se nakonec přihlásil pouze jeden nový subjekt, který by pak neměl s kým a o co soutěžit. Rovněž by se dalo říci, že úplným vyloučením stávajících operátorů z možnosti provozovat novou vysokorychlostní LTE síť by ČTÚ sám narušil hospodářskou soutěž. V době vyhlášení aukce tomu tak ještě nebylo, ale od 1.12.2012 na takové jednání pamatuje § 19a zákona o ochraně hospodářské soutěže.

Šedý vs. virtuální operátor

Šedých operátorů v České republice funguje velké množství. Kdo je šedý operátor? Šedý operátor je subjekt, který nenabízí služby mobilních operátorů pro veřejnost, ale pouze pro uzavřené uživatelské skupiny. Tato omezená uživatelská skupina má ovšem velmi širokou členskou základnu (spolupracovníci, zaměstnanci, obchodní zástupci daného šedého operátora apod.). Šedí operátoři mají uzavřeny s mobilními operátory rámcové smlouvy, na jejichž základě je jim poskytován výhodný firemní tarif za služby mobilních operátorů. Tento tarif pak se ziskem přeprodávají své uzavřené skupině dále.

Takový šedý operátor se tváří, že neposkytuje veřejně dostupnou službu elektronické komunikace. Čistě technicky vzato se tak na něj nevztahuje zákon o elektronických komunikacích a nemusí plnit řadu povinností běžných mobilních operátorů poskytujících veřejnou službu, které jsou velmi nákladné a které by jeho zisky z předprodeje výhodného tarifu podstatně snížily. Jde například o zajištění provozu infolinky, předávání volání na tísňové linky společně s informací o poloze volajícího, zajištění bezplatného volání na tísňové linky, zajištění identifikace obtěžujícího volání, zveřejnění všeobecných podmínek poskytování služeb, reklamačního řádu, možnost či způsobu náhrady škody v případě, že služba nebude poskytnuta v požadované kvalitě, apod.

S ohledem na rozsáhlou členskou základnu mnohých šedých operátorů lze tvrdit, že šedí operátoři „de facto“ veřejně dostupnou službu elektronické komunikace poskytují, jen bez finančně zatěžujících povinností a často bez registrace u ČTÚ. Nejsm si jistá, zda podpora těchto subjektů, o nichž by se dalo říci, že se mohou pohybovat na hranici legality, je tou správnou cestou, jak vylepšit situaci na trhu mobilní telefonie.

Navíc, domnívám se, že spíše než údajná koluze mobilních operátorů je právě rozšířené fungování šedých operátorů tím, co může bránit opravdovým virtuálním operátorům ve vstupu na trh do České republiky. Mobilní virtuální operátor je operátor, který nemá vlastní infrastrukturu, ovšem veřejnosti sám a napřímo poskytuje služby elektronické komunikace. Jako takový má vlastní zákazníky, vlastní SIM karty, vlastní kód mobilní sítě a vlastní roamingovou smlouvu, a také celou řadu povinností, které mu ukládá zákon o elektronických komunikacích. Finanční zátěž, kterou s sebou plnění těchto povinností nese, jej vůči šedým operátorům staví do nevýhodné pozice a může jej odrazovat od vstupu na český mobilní trh odrazovat.

Závěr

Co říci závěrem? Momentální nevole a odpor proti mobilním operátorům se nese na vlně nepodložených obvinění z koordinace a koluze. Trh mobilní telefonie jistě není prost problémů a není

nic jednoduššího než si vybrat ekonomicky silný subjekt, který je součástí mezinárodní skupiny, ukázat na něj prstem jako na viníka a potrestat ho. Je to však krátkozraké a alibistické.

Mezi mobilními operátory soutěž funguje, dokonce, jak je vidět na výše uvedených příkladech, mezi nimi panuje tvrdý konkurenční boj, o protiprávní koluzi kritiky uváděné příklady nesvědčí. Tím, že budeme stávající operátory nadměru omezovat, omezíme jen jejich konkurenceschopnost, setřeme mezi nimi a jejich službami jakékoliv rozdíly. Žádné další operátory do České republiky tím však nepřilákáme. Naopak, možná některé z těch stávajících odradíme od dalšího podnikání v České republice.

ABSTRACT

[LUCIE BÁNYAIOVÁ: DID MOBILE OPERATORS REALLY CHOSE NOT TO COMPETE?]

Lately, criticism of the situation on the market of mobile telephony appears in media, was presented on a conference organized by the Czech Office for Protection of Economic Competition (the "Competition Office") and also led to preparation of a bill amending the Act on Electronic Communication. The critics claim that the market functions on the basis of tacit collusion of mobile operators that leads to increased prices, hindering of economic competition and lower quality services. To prove their point examples of tacit collusion are presented. It is argued that entry of new operator or virtual operator could improve the situation.

Cooperation among operators is in many aspects needed and is in favour of the customers. One of the areas of cooperation is execution of interconnection agreements that are necessary to ensure "reachability" across networks operated by each mobile operator. Another area is cooperation relating to network sharing. This type of cooperation enables

the customers to profit from faster and better functioning network, is common practice within the EU and was in the past approved by the European Commission. Past practice of the Competition Office shows that the cooperation of the operators is monitored and if it exceeds the legal boundaries, it is punished.

There are also many factors that rebut the critics' allegations and point to the opposite. The objective factors that define the market of the mobile telephony necessarily qualify the technical parameters of the services of individual mobile operators and make their offers similar from the technical perspective. The offers must necessarily be distinguished mainly on their commercial part. To this end, each operator launches one massive advertising campaign after another to keep its customers and gain some new ones. It is unlikely that any of the operators would invest such large amounts of money into PR if it could rely on some tacit arrangement with the others. There is also a case of severe disparaging where the court ordered Vodafone to pay the highest amount of compensation of immaterial harm so far. That also proves the competitiveness among the operators rather than their collusion. Further legal disputes among the operators, either one dispute relating to payment of interconnection fees reaching the total amount of CZK 2 billion or a fairly unique follow-on action for damages for antitrust conduct only support this conclusion. The examples previously referred to as evidence of collusion among operators, such as renewable agreements, special price arrangements, etc. only prove competitiveness of the market, the need to fight for each customer.

Although the market of mobile telephony is not problem free, collusion among the current operators was not proved. Further restrictions and limitations of the operators will not bring any new entrants on the market. Although, it might de-motivate the current players on the market from exerting further efforts in the Czech Republic.

 **bányaiová
vožehová**
advokátní kancelář/law office

SPECIALISTÉ NA SOUTĚŽNÍ PRÁVO

Řešení, která mají ekonomický smysl.

Naše služby v oblasti soutěžního práva zahrnují:

- zastupování klientů ve všech typech řízení před soutěžními úřady i v řízení o soudním přezkumu rozhodnutí soutěžních úřadů, včetně zastupování před Tribunálem EU
- poradenství při revizi, plánování a implementaci nové obchodní politiky (např. zavádění nového distribučního modelu)
- poradenství při uzavírání smluv
- příprava, zavádění a ověřování funkčnosti compliance programů
- asistence při nenadálé kontrole soutěžního úřadu (dawn raid)
- semináře a školení managementu i řadových zaměstnanců, včetně přípravy na nenadálou kontrolu soutěžního úřadu
- dohlížení na řádný průběh jednání profesních asociací a sdružení